

กลยุทธ์การบริหารงานการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาขนาดเล็กที่มีประสิทธิผล
 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง 1
 Effective Internal Quality Assurance Administration Strategies in Small-sized Schools
 under Primary Education Service Area Office in the Lower Northeastern Region 1

ช่อรัก พันธุ์สวัสดิ์* วรสิทธิ์ รัตนวราหะ** และ สมบูรณ์ ตันยะ***

นักศึกษาคณะศึกษาศาสตร์ สาขาวิชาการศึกษา การบริหาร การศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยวงษ์ชวลิตกุล*

อาจารย์ ดร., คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยวงษ์ชวลิตกุล**

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร., คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยวงษ์ชวลิตกุล***

Chorak Phansawat* Worarit Ratanavaraha** and Somboon Tanya***

Ph.D. Candidate in Educational Administration, Faculty of Education, Vongchavalitkul University*

Lecturer Dr., Faculty of Education, Vongchavalitkul University**

Assistant Professor Dr., Faculty of Education, Vongchavalitkul University***

Corresponding author E-mail: Chorak_Pha@vu.ac.th

(Received: October 17, 2023; Revised: November 20, 2023; Accepted: December 2, 2023)

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อศึกษาสภาพปัจจุบันและแนวทางการบริหารงานการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง 1 2) เพื่อสร้างกลยุทธ์การบริหารงานการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาขนาดเล็กที่มีประสิทธิผล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง 1 และ 3) เพื่อตรวจสอบความเป็นไปได้ และความเป็นประโยชน์ของกลยุทธ์การบริหารงานการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาขนาดเล็กที่มีประสิทธิผล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง 1 ดำเนินการวิจัย 3 ตอน คือ ตอนที่ 1 ชั้นที่ 1 ศึกษาสภาพปัจจุบันการบริหารงานการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาขนาดเล็ก ตัวอย่าง คือ สถานศึกษาขนาดเล็ก จำนวน 320 โรงเรียน โดยการสุ่มแบบหลายขั้นตอน เก็บข้อมูลโดยแบบสอบถามมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ มีค่าดัชนีความสอดคล้องอยู่ระหว่าง 0.80-1.00 และมีค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามเท่ากับ 0.94 วิเคราะห์ข้อมูลโดยหาค่าความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ชั้นที่ 2 ศึกษาแนวทางการบริหารงานการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาขนาดเล็กที่มีแนวทางการปฏิบัติที่เป็นเลิศ ผู้ให้ข้อมูล จำนวน 3 คน เครื่องมือที่ใช้เป็นแบบสัมภาษณ์กึ่งโครงสร้างวิเคราะห์ข้อมูลเชิงเนื้อหา ตอนที่ 2 สร้างกลยุทธ์การบริหารงานการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาขนาดเล็กที่มีประสิทธิผล โดยการจัดประชุมกลุ่มสนทนา ผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 7 คน เพื่อพิจารณาความเหมาะสมของร่างสร้างกลยุทธ์ ตอนที่ 3 ประเมินความเป็นไปได้และความเป็นประโยชน์ของสร้างกลยุทธ์ โดยผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้รับผิดชอบงานการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา

ผลการวิจัยพบว่า 1) สภาพปัจจุบันและแนวทางการบริหารงานการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาขนาดเล็ก โดยเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก 2) กลยุทธ์การบริหารงานการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาขนาดเล็กที่มีประสิทธิผล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง 1 ประกอบด้วย กลยุทธ์หลัก 4 กลยุทธ์ คือ กลยุทธ์หลักที่ 1 เร่งรัดจัดทำแผนการดำเนินการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา โดยเน้นการมีส่วนร่วมจากทุกฝ่าย

กลยุทธ์หลักที่ 2 ส่งเสริมและพัฒนาครูและบุคลากรทางการศึกษาให้มีสมรรถนะด้านการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา และกลยุทธ์หลักที่ 3 ปรับปรุงระบบข้อมูลสารสนเทศด้านการประกันคุณภาพให้ถูกต้องครอบคลุมและสะดวกต่อการใช้งาน และกลยุทธ์หลักที่ 4 ส่งเสริมการนำผลการประเมินคุณภาพภายในสถานศึกษาไปใช้อย่างมีประสิทธิภาพ 3) ผลการประเมินความเป็นไปได้ และความเป็นประโยชน์ของกลยุทธ์ อยู่ในระดับมากที่สุด

คำสำคัญ: กลยุทธ์, การบริหารงานการประกันคุณภาพภายใน, สถานศึกษาขนาดเล็ก

Abstract

The objectives of this research were: 1) to study the current condition and guidelines of internal quality assurance administration for small-sized schools under the Primary Education Service Area Office in Lower Northeastern Region 1, 2) to create effective internal quality assurance administration strategies for small-sized schools under the Primary Education Service Area Office in Lower Northeastern Region 1; and 3) to examine the feasibility and usefulness of the effective internal quality assurance administration strategies for small-sized schools under the Primary Education Service Area Office in Lower Northeastern Region 1. The research was conducted in three phases. Phase 1, step 1: study the current condition and guidelines of internal quality assurance administration for small-sized schools under the Primary Education Service Area Office in the Lower Northeastern Region 1. The sample group consisted of 320 small schools by using multistage sampling. The data was collected on a 5-point rating scale with an item-objective congruence index ranging from 0.80 to 1.00, and the reliability was 0.94. The data was analyzed by frequency, percentages, mean, and standard deviation. Step 2: Study the guidelines of internal quality assurance administration through semi-structured interviews with three school administrators. The research instrument was a semi-structured interview. The obtained data was analyzed by content analysis. Phase 2 was to create effective internal quality assurance administration strategies for small-sized schools. The suitability of these strategies was evaluated through a group discussion involving seven experts. Phase 3 was to examine the feasibility and usefulness of effective internal quality assurance administration strategies.

The research results showed as follows: 1) With the current condition of internal quality assurance administration in small-sized schools, the overall average was at the highest level. 2) The effective internal quality assurance administration strategies for small-sized schools under the Primary Education Service Area Office in Lower Northeastern Region 1 included four core strategies. Strategies 1: expediting the preparation of the internal quality assurance plan. Strategies 2: encouraging and developing teachers and educational personnel to have competencies in internal quality assurance. Strategies 3: improving information systems for internal quality assurance to be accurate, comprehensive, and convenient to use. Strategies 4 encourage the effective use of quality assurance results. 3) The evaluation results of feasibility and usefulness were at a high level.

Keywords: Strategies, Administration in the Internal Quality Assurance, Small-scale Primary School

1. ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2560 กล่าวถึงหน้าที่ของรัฐที่เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษา ในมาตรา 54 ว่า รัฐต้องดำเนินการให้เด็กทุกคนได้รับการศึกษาเป็นเวลาสิบสองปีตั้งแต่ก่อนวัยเรียนจนจบการศึกษาภาคบังคับ อย่างมีคุณภาพโดยไม่เก็บค่าใช้จ่าย รัฐต้องดำเนินการให้ประชาชนได้รับการศึกษาตามความต้องการในระบบต่าง ๆ รวมทั้ง ส่งเสริมให้มีการเรียนรู้ตลอดชีวิต และจัดให้มีการร่วมมือกันระหว่างรัฐ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และภาคเอกชน ในการจัดการศึกษาทุกระดับ โดยรัฐมีหน้าที่ดำเนินการกำกับ ส่งเสริม และสนับสนุนให้การจัดการศึกษาดังกล่าวมีคุณภาพและได้มาตรฐานสากล ทั้งนี้การศึกษาทั้งปวงต้องมุ่งพัฒนาผู้เรียนให้เป็นคนดีมีวินัยภูมิใจในชาติ สามารถเชี่ยวชาญได้ตามความถนัดของตน และมีความรับผิดชอบต่อครอบครัวชุมชน สังคม และประเทศชาติ (สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา, 2559) สอดคล้องกับความมุ่งหมายและหลักการในการจัดการศึกษาตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 ที่กล่าวถึงการจัดการศึกษาต้องเป็นไปเพื่อพัฒนาคนไทยให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ทั้งร่างกายจิตใจ สติปัญญา ความรู้และคุณธรรม และยังสอดคล้องกับแผนการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2560-2574 กำหนดจุดมุ่งหมายของการจัดการศึกษาให้เป็นเครื่องมือในการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ที่มีความเป็นพลเมือง คือ เป็นคนดีมีวินัย เป็นพลเมืองที่ดี และมีคุณภาพของสังคม ประเทศและของโลก มีทักษะความรู้ความสามารถ และสมรรถนะในการปฏิบัติงานที่ตอบสนองต่อความต้องการแรงงานและการพัฒนาประเทศ การสร้างระบบการศึกษาที่มีคุณภาพและมีประสิทธิภาพจึงเป็นกลไกหลักของการพัฒนาศักยภาพและขีดความสามารถของทุนมนุษย์ที่ไปเสริมสร้างคุณภาพผู้เรียนให้มีความสามารถทักษะที่หลากหลายและคุณลักษณะที่พึงประสงค์ปรับตัวได้เท่าทันกับการเปลี่ยนแปลงของโลกในศตวรรษที่ 21 (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2553)

จากการศึกษาระบบการศึกษาของประเทศไทยที่ผ่านมาซึ่งไม่สามารถตอบสนองต่อการพัฒนาผู้เรียนได้เต็มศักยภาพ ที่จะสามารถทำให้ผู้ที่สำเร็จการศึกษามีการปรับตัวที่ดีเข้ากับสภาพสังคมที่เกิดวิกฤตต่าง ๆ อันเป็นผลจากโลกาภิวัตน์ได้ ดังที่เห็นจากการพัฒนาประเทศที่ขาดสมดุลเพราะมุ่งสร้างให้เกิดความเจริญทางเศรษฐกิจอย่างรวดเร็วทำให้บุคคลและสังคม ตลอดจนโครงสร้างและกลไกการจัดการต่าง ๆ ปรับตัวตามไม่ทัน เกิดความไม่สมดุลระหว่างการพัฒนาด้านวัตถุกับการพัฒนาจิตใจ ทำให้เกิดปัญหามากมายเกิดขึ้นจากการวิเคราะห์ปัญหาในการศึกษาของไทย สามารถระบุปัญหาที่สำคัญของระบบการศึกษาไทย ได้แก่ การบริหารและการจัดการที่ไม่มีประสิทธิภาพ เมื่อเทียบกับประเทศอื่น ๆ แล้วประเทศไทยมีงบประมาณด้านการศึกษาสูงถึงร้อยละ 75.50% ของงบประมาณแผ่นดิน แต่ความสำเร็จและศักยภาพต่ำ (สำนักเลขาธิการสภาการศึกษา, 2560) ข้อมูลข้างต้นจะบอกเป็นนัยได้ว่าประเทศไทยใช้เงินไปกับการศึกษาในระดับสูง แต่ยังคงเห็นความเหลื่อมล้ำอย่างชัดเจน เช่น เรื่องคุณภาพและการเข้าถึงการศึกษา ไม่ว่าจะเป็นเด็กนักเรียนที่หลุดออกจากระบบการศึกษา เด็กยากจน กลุ่มเปราะบาง และระบบครู เป็นต้น ดังนั้นการประกันคุณภาพการศึกษาจะเป็นกลไกสำคัญในการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนและสถานศึกษา ซึ่งการบริหารงานการประกันคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ถือเป็นนโยบายว่าด้วยการประกันคุณภาพ และการรับรองมาตรฐานของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา ที่ผ่านมาพบว่า ไม่เป็นไปตามที่คาดหวัง มีโรงเรียนที่ผ่านการรับรองมาตรฐานคุณภาพการศึกษาเพียงจำนวนหนึ่ง โดยเฉพาะอย่างยิ่งในระดับประถมศึกษา ปัญหาของการบริหารงานดังกล่าว มีหลายประการ ประเด็นที่สำคัญ เช่น มีการเปลี่ยนแปลงนโยบายด้านการจัดการศึกษาของกระทรวงศึกษาธิการ โดยเฉพาะนโยบายหน่วยงานในระดับกรม มีการเปลี่ยนแปลงบ่อยครั้ง เกณฑ์คุณภาพและตัวชี้วัดไม่ชัดเจน แนวทางการส่งเสริมและพัฒนาเพื่อขอรับรองมาตรฐานคุณภาพการศึกษาของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา ไม่ชัดเจนล่าช้า ความแตกต่างด้านศักยภาพการบริหารจัดการของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ขึ้นอยู่กับสภาพความเก่าแก่ และขนาดของโรงเรียน โดยเฉพาะโรงเรียนที่มีจำนวนนักเรียนลดลงอย่างมาก ขาดสภาพคล่องในการจัดการศึกษา ต้องอยู่ในสภาพประคองตัวมากกว่าการพัฒนา ผู้บริหารโรงเรียนไม่ได้พัฒนากลยุทธ์

การบริหารงาน การประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาที่มีประสิทธิภาพ ยังคงใช้กลยุทธ์เดิมที่ไม่ได้เน้นการปฏิบัติงานแบบร่วมคิดร่วมทำจากทุกฝ่ายที่มีส่วนเกี่ยวข้อง ไม่มีการส่งเสริมบุคลากรให้มีสมรรถนะด้านการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา ผู้บริหารและครูขาดศักยภาพในการใช้ความรู้ความสามารถในการบริหารจัดการให้ได้ตามเกณฑ์การพัฒนาคุณภาพการศึกษาของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา (กมลรัตน์ ฐิติวัชรวรกุล, คำนิง ทองเกตุ และอินทร์ จันทร์เจริญ, 2560)

จากสภาพปัญหาดังกล่าว ผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะทำการศึกษาเรื่อง กลยุทธ์การบริหารงานการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาขนาดเล็กที่มีประสิทธิภาพ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง 1 ว่าจะใช้ กลยุทธ์อย่างไร จึงจะทำให้การบริหารงานการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษามีประสิทธิภาพ และทำให้ผู้เรียนมีคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษาาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน เพื่อเป็นประโยชน์ต่อผู้บริหารและครูผู้รับผิดชอบงานประกันคุณภาพภายในของโรงเรียน และผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องซึ่งจะส่งผลดีต่อนักเรียนในการพัฒนาคุณภาพการศึกษาต่อไป

2. วัตถุประสงค์การวิจัย

- 2.1 เพื่อศึกษาสภาพปัจจุบันและแนวทางการบริหารงานการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง 1
- 2.2 เพื่อสร้างกลยุทธ์การบริหารงานการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาขนาดเล็กที่มีประสิทธิภาพ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง 1
- 2.3 เพื่อตรวจสอบความเป็นไปได้ และความเป็นประโยชน์ของกลยุทธ์การบริหารงานการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาขนาดเล็กที่มีประสิทธิภาพ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง 1

3. วิธีดำเนินการวิจัย

ผู้วิจัยได้ดำเนินการวิจัยประกอบด้วย 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 การศึกษาสภาพปัจจุบันและแนวทางการบริหารงานการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง 1 มี 2 ชั้น ดังนี้

ชั้นที่ 1 ศึกษาสภาพปัจจุบันการบริหารงานการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง 1

ชั้นที่ 2 ศึกษาแนวทางการบริหารงานการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง 1 ที่มีแนวทางการปฏิบัติที่เป็นเลิศ

ตอนที่ 2 สร้างกลยุทธ์การบริหารงานการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาขนาดเล็กที่มีประสิทธิภาพ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง 1

ตอนที่ 3 ตรวจสอบความเป็นไปได้ และความเป็นประโยชน์ของกลยุทธ์การบริหารงานการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาขนาดเล็กที่มีประสิทธิภาพ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง 1 โดยนำเสนอรายละเอียดแต่ละขั้นตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 การศึกษาสภาพปัจจุบันและแนวทางการบริหารงานการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง 1 แบ่งเป็น 2 ชั้น ดังนี้

ชั้นที่ 1 ศึกษาสภาพปัจจุบันการบริหารงานการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง 1 ผู้วิจัยมุ่งศึกษาเกี่ยวกับการบริหารงานการประกัน

คุณภาพภายในสถานศึกษาขนาดเล็กที่มีประสิทธิภาพ ประกอบด้วย 6 ด้าน ได้แก่ 1) ด้านการกำหนดมาตรฐานการศึกษา 2) ด้านการจัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษาที่มุ่งคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษา 3) ด้านการดำเนินงานตามแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษา 4) ด้านการประเมินผลและตรวจสอบคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษา

5) ด้านการติดตามผลการดำเนินงานเพื่อพัฒนาสถานศึกษาให้มีคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษา และ 6) ด้านการจัดทำรายงานผลการประเมินตนเอง

1) ประชากรและตัวอย่าง

ประชากร คือ สถานศึกษาขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง 1 ปีการศึกษา 2565 จำนวน 1,863 โรงเรียน

ตัวอย่าง คือ สถานศึกษาขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง 1 ปีการศึกษา 2565 จำนวน 320 โรงเรียน ผู้วิจัยกำหนดขนาดของตัวอย่างโดยใช้ตารางของเครจซี่และมอร์แกน (Krejcie & Morgan, 1970) จากนั้นผู้วิจัยใช้การสุ่มแบบหลายขั้นตอน (Multi-Stage Sampling) ได้ตัวอย่างจำนวน 320 โรงเรียน ดังนี้

ขั้นที่ 1 การสุ่มโรงเรียนขนาดเล็กจากเขตพื้นที่การศึกษาใน 4 จังหวัด ประกอบด้วย จังหวัด นครราชสีมา ชัยภูมิ บุรีรัมย์ และสุรินทร์ โดยใช้วิธีการสุ่มกลุ่มตัวอย่างแบบโควตาที่เป็นการสุ่มตัวอย่างจากกลุ่มย่อยแต่ละกลุ่มตามสัดส่วน (Proportional Allocation) กล่าวคือ ชั้นใดมีประชากรมากควรได้รับการสุ่มตัวอย่างเป็นตัวแทนที่มากกว่า แต่ถ้ามูลตัวอย่างแต่ละกลุ่มมีจำนวนที่แตกต่างกันมาก ควรคำนึงถึงเหตุผลเพื่อให้ได้จำนวนที่เหมาะสมและมีความครอบคลุมลักษณะประชากรที่ไม่จำเป็นต้องใช้สัดส่วนก็ได้ (Disproportional Allocation) ได้จำนวน 320 โรงเรียน

ขั้นที่ 2 เลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling) ในแต่ละโรงเรียนให้ครบตามจำนวนที่กำหนดไว้ โดยผู้ให้ข้อมูลเป็นผู้บริหารสถานศึกษาจำนวน 1 คน และครูผู้รับผิดชอบงานประกันคุณภาพการศึกษาจำนวน 1 คน ในแต่ละโรงเรียนที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง รวมทั้งสิ้น 640 คน

2) เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถามแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ ตรวจสอบคุณภาพแบบสอบถามโดยผู้เชี่ยวชาญ ด้านความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) มีค่าดัชนีความสอดคล้อง อยู่ระหว่าง 0.80 - 1.00 และหาค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามใช้วิธีการของ Cronbach เท่ากับ 0.94 ผู้วิจัยดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลที่โรงเรียนกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 320 ฉบับ และได้รับแบบสอบถามกลับคืน 295 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 92.18 การวิเคราะห์ข้อมูลโดยการหาค่าเฉลี่ย (\bar{X}) และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.)

ขั้นที่ 2 ศึกษาแนวทางการบริหารงานการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง 1 ที่มีแนวทางการปฏิบัติที่เป็นเลิศ (Best Practice) ดำเนินการ ดังนี้

ผู้ให้ข้อมูล คือ ผู้บริหารสถานศึกษาจากโรงเรียนขนาดเล็กที่มีแนวทางการปฏิบัติที่เป็นเลิศ จำนวน 5 โรงเรียน โดยการเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling) ซึ่งมีเกณฑ์การเลือกโรงเรียน คือ 1) เป็นโรงเรียนที่มีแนวปฏิบัติผลงานที่เป็นเลิศด้านการประกันคุณภาพภายใน (IQA) 2) มีผลการสอบระดับชาติ (O-NET) สูงกว่าระดับประเทศ 3) ผ่านการประเมินภายนอก (สมศ.) รอบสี่ 4) สถานศึกษาที่ได้รับรางวัลในระดับประเทศ/นานาชาติ การเก็บรวบรวมข้อมูลเป็นแบบสัมภาษณ์กึ่งโครงสร้าง (Semi Structured Interview) ที่มีเนื้อหาเกี่ยวกับแนวทางในการประกันคุณภาพภายในที่มีประสิทธิภาพ 6 ด้าน ประกอบด้วย ด้านการกำหนดมาตรฐานการศึกษา ด้านการจัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษาที่มุ่งคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษา ด้านการดำเนินงานตามแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษา ด้านการประเมินผลและตรวจสอบคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษา ด้านการติดตามผลการดำเนินงานเพื่อพัฒนาสถานศึกษาให้มีคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษา และด้านการจัดทำรายงานผลการประเมินตนเอง การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพด้วยวิธีการวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis) และนำผลการวิเคราะห์ที่รวบรวมได้มาพิจารณา จัดทำร่าง

กลยุทธ์การบริหารงานการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาขนาดเล็กที่มีประสิทธิผล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษา ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง 1

ตอนที่ 2 การสร้างกลยุทธ์การบริหารงานการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาขนาดเล็กที่มีประสิทธิผล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง 1

ผู้วิจัยดำเนินการจัดทำร่าง โดยนำประเด็นสำคัญที่ได้จากการค้นคว้าเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ประเด็นจากแบบสอบถามและแบบสัมภาษณ์ผู้บริหารสถานศึกษาจากโรงเรียนขนาดเล็กมีแนวทางการปฏิบัติที่เป็นเลิศ (Best Practice) และพิจารณาความสัมพันธ์ระหว่างผลการประเมินสภาพแวดล้อมภายใน ระหว่างจุดแข็งและจุดอ่อน และผลการประเมินสภาพแวดล้อมภายนอก ระหว่างโอกาสและอุปสรรค มากำหนดทิศทางขององค์การในการบริหารงาน การประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาขนาดเล็กที่มีประสิทธิผล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง 1 โดยระบุรายละเอียดตามองค์ประกอบของการบริหารงานการประกันคุณภาพภายใน สถานศึกษาขนาดเล็กที่มีประสิทธิผล คือ ด้านการกำหนดมาตรฐานการศึกษา ด้านการจัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษา ของสถานศึกษาที่มุ่งคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษา ด้านการดำเนินงานตามแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษา ด้านการประเมินผลและตรวจสอบคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษา ด้านการติดตามผลการดำเนินงานเพื่อพัฒนา สถานศึกษาให้มีคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษา และด้านการจัดทำรายงานผลการประเมินตนเอง จากนั้นจัดสนทนากลุ่ม (Focus Group Discussion) เพื่อตรวจสอบความเหมาะสมร่างกลยุทธ์การบริหารงานการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา ขนาดเล็กที่มีประสิทธิผล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง 1 โดยผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 7 ท่าน วิเคราะห์ข้อมูลที่ได้จากการสนทนากลุ่มมาวิเคราะห์เชิงเนื้อหา (Content Analysis)

ตอนที่ 3 ตรวจสอบความเป็นไปได้ และความเป็นประโยชน์ของกลยุทธ์การบริหารงานการประกันคุณภาพภายใน สถานศึกษาขนาดเล็กที่มีประสิทธิผล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง 1 ผู้ให้ข้อมูล ผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้รับผิดชอบงานการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา จำนวน 50 คน ดำเนินการเก็บ รวบรวมข้อมูลด้วยแบบตรวจสอบความเป็นไปได้และความเป็นประโยชน์ของกลยุทธ์ฯ เป็นคำถามแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ วิเคราะห์ข้อมูลโดยการวิเคราะห์หาค่าเฉลี่ยและค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

4. ผลการวิจัย

4.1 ผลการศึกษาสภาพปัจจุบันและแนวทางการบริหารงานการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง 1 ผู้วิจัยสรุปผลการวิจัย ดังนี้

4.1.1 ผลการศึกษาสภาพปัจจุบันการบริหารงานการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาขนาดเล็ก สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง 1 โดยการวิเคราะห์ข้อมูลจากแบบสอบถาม เพื่อได้มาซึ่งค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและผลระดับปัญหา โดยแสดงข้อมูลทางสถิติ ดังตารางที่ 1

ตารางที่ 1 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของระดับสภาพปัจจุบันการบริหารงานการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา ขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง 1 โดยภาพรวม

การบริหารงานการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา	ระดับการปฏิบัติ		การแปลผล
	\bar{X}	S.D.	
1. ด้านการกำหนดมาตรฐานการศึกษา	3.38	0.74	มาก
2. ด้านการจัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษาที่มุ่งคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษา	3.42	0.77	มาก

ตารางที่ 1 (ต่อ)

การบริหารงานการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา	ระดับการปฏิบัติ		การแปลผล
	\bar{X}	S.D.	
3. ด้านการดำเนินงานตามแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษา	3.46	0.73	มาก
4. ด้านการประเมินผลและตรวจสอบคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษา	3.32	0.52	ปานกลาง
5. ด้านการติดตามผลการดำเนินงานเพื่อพัฒนาสถานศึกษาให้มีคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษา	3.30	0.52	ปานกลาง
6. ด้านการจัดทำรายงานผลการประเมินตนเอง	3.47	0.74	มาก
รวม	3.39	0.62	มาก

จากตารางที่ 1 พบว่า ระดับการปฏิบัติของการบริหารงานการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง 1 โดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.39$, S.D. = 0.62) เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ด้านการจัดทำรายงานผลการประเมินตนเอง อยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.47$, S.D. = 0.74) รองลงมา คือ ด้านการจัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษาที่มีคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษาอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.46$, S.D. = 0.73) และด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ด้านการติดตามผลการดำเนินงานเพื่อพัฒนาสถานศึกษาให้มีคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษาอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.30$, S.D. = 0.52)

4.1.2 ผลการศึกษาแนวการบริหารงานการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง 1 ที่มีแนวทางการปฏิบัติที่เป็นเลิศ สรุปได้ว่า การให้ความสำคัญในการบริหารจัดการโรงเรียนเน้นการมีส่วนร่วมจากทุกฝ่าย

จากผลการศึกษาสภาพปัจจุบันและแนวการบริหารงานการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง 1 ทำให้ผู้วิจัยทราบถึงสภาพปัญหาปัจจุบันของการบริหารงานการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง 1 พบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ด้านการติดตามผลการดำเนินงานเพื่อพัฒนาสถานศึกษาให้มีคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษา เป็นเพราะสถานศึกษายังขาดบุคลากรที่มีความรู้ความเข้าใจในวิธีการสร้างเครื่องมือในการติดตามประเมินผล การสะท้อนผลเพื่อพัฒนาในแต่ละมาตรฐาน ซึ่งจะต้องเร่งรัดและพัฒนาการมีส่วนร่วมจากทุกฝ่ายในการติดตาม ตรวจสอบ ประเมินผลการทำงานเพื่อพัฒนามาตรฐานทั้ง 3 ด้านให้มีคุณภาพ

4.2 ผลการสร้างกลยุทธ์การบริหารงานการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาขนาดเล็กที่มีประสิทธิผล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง 1

4.2.1 ผลการสร้างกลยุทธ์การบริหารงานการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาขนาดเล็กที่มีประสิทธิผล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง 1 ผู้วิจัยใช้ข้อมูลจากการวิเคราะห์ SWOT Analysis ทำให้ได้ปัจจัยที่เป็นจุดแข็ง จุดอ่อน โอกาส และอุปสรรค แล้วนำมากำหนดกลยุทธ์การบริหารงานการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาขนาดเล็กที่มีประสิทธิผล ด้วยหลักการ TOWS Matrix ซึ่งเป็นขั้นตอนการสังเคราะห์ด้วยการจับคู่ระหว่างปัจจัยภายนอกกับปัจจัยภายใน

ผู้วิจัยนำจุดแข็ง-จุดอ่อน โอกาส-อุปสรรค มาจัดทำเป็นร่างกลยุทธ์การบริหารงานการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาขนาดเล็กที่มีประสิทธิผล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง 1

แล้วนำเสนอต่อผู้ทรงคุณวุฒิจำนวน 7 คน ประกอบด้วย นักวิชาการหรือผู้เชี่ยวชาญ ด้านการบริหารการศึกษา จำนวน 2 คน ด้านการบริหารสถานศึกษา จำนวน 2 คน ด้านการบริหารงานประกันคุณภาพภายในโรงเรียน จำนวน 1 คน ด้านการวิจัยทางการศึกษา จำนวน 2 คน ทำการวิพากษ์และพิจารณาความครอบคลุมด้านเนื้อหา พิจารณาความเหมาะสมของกลยุทธ์ฯ ที่ร่างขึ้น จากนั้นผู้วิจัยนำมาปรับแก้ไข ให้เป็นกลยุทธ์การบริหารงานการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาขนาดเล็กที่มีประสิทธิภาพ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง 1 ดังนี้

กลยุทธ์หลักที่ 1 เร่งรัดจัดทำแผนการดำเนินการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา โดยเน้นการมีส่วนร่วมจากทุกฝ่าย โดยมีสาระที่เกี่ยวข้อง ดังนี้

กลยุทธ์ขับเคลื่อน

- 1) ส่งเสริมให้ครูและบุคลากรทางการศึกษา และผู้มีส่วนได้ส่วนเสียมีส่วนร่วมในการพิจารณาการกำหนดนโยบาย จัดแผนงานโครงการในงานประกันคุณภาพภายใน
- 2) ส่งเสริมการวางแผนการทำงานอย่างเป็นระบบ
- 3) สนับสนุนการจัดตั้งคณะกรรมการในการดำเนินงาน โดยให้ครูและบุคลากรทางการศึกษามีส่วนร่วม
- 4) จัดทำโครงสร้างการบริหารงานครูและบุคลากรทางการศึกษาผู้รับผิดชอบระบบประกันคุณภาพภายในชัดเจน

ตัวชี้วัด

- 1) โรงเรียนมีแผนการดำเนินการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา
- 2) จำนวนครูและบุคลากรทางการศึกษาที่มีส่วนร่วมจัดทำแผนการดำเนินการประกันคุณภาพภายในโครงการ/กิจกรรม

โครงการจัดทำแผนการดำเนินการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา ประกอบด้วย 3 กิจกรรม ดังนี้

- 1) ประชุมการวางแผนการดำเนินการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา โดยเน้นการมีส่วนร่วมจากทุกฝ่าย
- 2) จัดทำคู่มือการดำเนินงานตามแผนการดำเนินการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา
- 3) ประชุมสัมมนาอิงผู้เชี่ยวชาญในการตรวจสอบคุณภาพของแผนการดำเนินการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา

กลยุทธ์หลักที่ 2 ส่งเสริมและพัฒนาครูและบุคลากรทางการศึกษาให้มีสมรรถนะด้านการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา โดยมีสาระที่เกี่ยวข้อง ดังนี้

กลยุทธ์ขับเคลื่อน

- 1) ส่งเสริมความตระหนักให้เห็นคุณค่า ความสำคัญการประกันคุณภาพภายใน
- 2) การจัดให้มีการประชุม อบรมเชิงปฏิบัติเสริมสร้างสมรรถนะการด้านประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา
- 3) ส่งเสริมให้ครูและบุคลากรทางการศึกษาพัฒนางานอย่างต่อเนื่อง
- 4) จัดเวทีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้และกรณีศึกษาวิเคราะห์ปัญหาในดำเนินงานประกันคุณภาพภายใน

ตัวชี้วัด

- 1) จำนวนครูและบุคลากรทางการศึกษาที่ได้รับการส่งเสริมให้มีสมรรถนะในด้านการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา
- 2) จำนวนครูและบุคลากรทางการศึกษาที่พึงพอใจต่อการส่งเสริมให้มีสมรรถนะในด้านการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา

โครงการ/กิจกรรม

โครงการส่งเสริมสมรรถนะครูและบุคลากรทางการศึกษาในด้านการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา ประกอบด้วย 3 กิจกรรม ดังนี้

- 1) ประชุมการสร้างความตระหนักในการดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา
- 2) จัดอบรมเชิงปฏิบัติการเสริมสร้างสมรรถนะด้านการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา
- 3) จัดสัมมนาทางวิชาการเพื่อให้ครูและบุคลากรทางการศึกษาในสถานศึกษาได้แลกเปลี่ยนรู้ด้านการ

ประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา

กลยุทธ์หลักที่ 3 ปรับปรุงระบบข้อมูลสารสนเทศด้านการประกันคุณภาพให้ถูกต้องครอบคลุมและสะดวกต่อการใช้งาน โดยมีสาระที่เกี่ยวข้อง ดังนี้

กลยุทธ์ขับเคลื่อน

- 1) จัดอบรมและให้ความรู้เกี่ยวกับการใช้สื่อเทคโนโลยีในการจัดระบบข้อมูลสารสนเทศและใช้ให้เกิดประโยชน์สูงสุด
- 2) มอบหมายผู้รับผิดชอบในการจัดระบบข้อมูลสารสนเทศและเชื่อมโยงกับเครือข่ายทางการศึกษา
- 3) จัดระบบสารสนเทศอย่างเป็นระบบ ถูกต้อง ครบถ้วน เป็นปัจจุบันพร้อมใช้งาน และนำมาใช้ในการบริหาร
- 4) นำข้อมูลสารสนเทศมาใช้ในการบริหารและจัดการ

ตัวชี้วัด

- 1) ความถูกต้อง ครบถ้วน เข้าถึงง่ายและเป็นปัจจุบันตามมาตรฐานของระบบข้อมูลสารสนเทศด้านการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา
- 2) ความพึงพอใจของผู้ใช้ข้อมูลสารสนเทศด้านการประกันคุณภาพ

โครงการ/กิจกรรม

โครงการพัฒนาระบบข้อมูลสารสนเทศภายในสถานศึกษา ประกอบด้วย 3 กิจกรรม ดังนี้

- 1) ประชุมการวางแผนพัฒนาระบบข้อมูลสารสนเทศภายในสถานศึกษา
- 2) พัฒนาครูและบุคลากรทางการศึกษาในสถานศึกษาในการใช้เทคโนโลยีเพื่อนำข้อมูลสารสนเทศมา

ใช้งานอย่างเป็นระบบ

- 3) จัดทำคู่มือการใช้ระบบข้อมูลสารสนเทศภายในสถานศึกษา

กลยุทธ์หลักที่ 4 ส่งเสริมการนำผลการประเมินคุณภาพภายในสถานศึกษาไปใช้อย่างมีประสิทธิภาพ โดยมีสาระที่เกี่ยวข้อง ดังนี้

กลยุทธ์ขับเคลื่อน

- 1) ส่งเสริมการนำผลการประเมินมาใช้ในการวางแผนปรับปรุงงานการประกันคุณภาพภายใน
- 2) ผู้บริหาร นิเทศ กำกับ ติดตาม และนำผลมาพัฒนาคุณภาพอย่างต่อเนื่อง
- 3) ส่งเสริมการจัดอบรมและศึกษาดูงานสถานศึกษาต้นแบบในด้านการนำผลการประเมินคุณภาพ

ภายในสถานศึกษาไปใช้อย่างต่อเนื่อง

ตัวชี้วัด

- 1) มีการนำผลการประเมินคุณภาพภายในสถานศึกษาไปใช้ในการพัฒนาคุณภาพการศึกษา
- 2) ความพึงพอใจของครูและบุคลากรทางการศึกษาต่อการนำผลการประเมินคุณภาพภายใน

สถานศึกษามาใช้ในการพัฒนาคุณภาพการศึกษา

โครงการ/กิจกรรม

โครงการส่งเสริมการนำผลการประเมินคุณภาพภายในสถานศึกษาไปใช้อย่างมีประสิทธิภาพ ประกอบด้วย 3 กิจกรรม ดังนี้

1) ประชุมการวางแผนการนำผลการประเมินคุณภาพภายในสถานศึกษาใช้ในการพัฒนาคุณภาพการศึกษา โดยเน้นการมีส่วนร่วมจากทุกฝ่าย

2) การนิเทศ ติดตาม ประชุมสะท้อนผลการนำผลการประเมินคุณภาพภายในสถานศึกษาใช้ในการพัฒนาคุณภาพการศึกษา โดยสถานศึกษาและต้นสังกัด

3) สร้างเครือข่าย และจัดกิจกรรมแลกเปลี่ยนการเรียนรู้การประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา

4.2.2 ผลการประเมินความเหมาะสมของกลยุทธ์ จากการพัฒนากลยุทธ์ฯ โดยการจัดกลุ่มสนทนาร่วมกับผู้ทรงคุณวุฒิ ผู้การปรับปรุงตามข้อเสนอแนะและผ่านการเห็นชอบของอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ แล้วให้ผู้ทรงคุณวุฒิประเมินความเหมาะสมของกลยุทธ์ โดยแสดงข้อมูลทางสถิติ ดังตารางที่ 3

ตารางที่ 3 แสดงผลการประเมินความเหมาะสมของกลยุทธ์การบริหารงานการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาขนาดเล็กที่มีประสิทธิผล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง 1

การประเมินความเหมาะสมของกลยุทธ์	\bar{X}	S.D.	ระดับความเหมาะสม
วิสัยทัศน์	4.57	0.53	มากที่สุด
พันธกิจ	4.64	0.50	มากที่สุด
เป้าประสงค์	4.60	0.51	มากที่สุด
กลยุทธ์หลักที่ 1	4.65	0.28	มากที่สุด
กลยุทธ์หลักที่ 2	4.87	0.12	มากที่สุด
กลยุทธ์หลักที่ 3	4.85	0.21	มากที่สุด
กลยุทธ์หลักที่ 4	4.78	0.18	มากที่สุด
ค่าเฉลี่ย	4.70	0.33	มากที่สุด

จากตารางที่ 3 ผลการประเมินความเหมาะสมโดยผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 7 คน พบว่า กลยุทธ์การบริหารงานการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาขนาดเล็กที่มีประสิทธิผล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง 1 โดยภาพรวมมีความเหมาะสมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.70$, S.D. = 0.33) เมื่อจำแนกเป็นรายด้าน พบว่า ด้านวิสัยทัศน์ มีความเหมาะสมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.57$, S.D. = 0.53) ด้านพันธกิจ มีความเหมาะสมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.64$, S.D. = 0.50) ด้านเป้าประสงค์ มีความเหมาะสมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.60$, S.D. = 0.51) และด้านกลยุทธ์หลัก พบว่า กลยุทธ์หลักที่ 1 มีความเหมาะสมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.65$, S.D. = 0.28) กลยุทธ์หลักที่ 2 มีความเหมาะสมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.87$, S.D. = 0.12) กลยุทธ์หลักที่ 3 มีความเหมาะสมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.85$, S.D. = 0.21) และ กลยุทธ์หลักที่ 4 มีความเหมาะสมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.78$, S.D. = 0.18)

4.3 ผลการประเมินความเป็นไปได้ และความเป็นประโยชน์ของกลยุทธ์ ผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้รับผิดชอบงานการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา จำนวน 50 คน ประเมินความเป็นไปได้ และความเป็นประโยชน์ของกลยุทธ์ ได้มาซึ่งค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน แสดงข้อมูลทางสถิติ แสดงได้ดังตารางที่ 4

ตารางที่ 4 แสดงผลการประเมินความเป็นไปได้ และความเป็นประโยชน์ของกลยุทธ์

การประเมินความเป็นไปได้ และความเป็นประโยชน์ของกลยุทธ์	ความเป็นไปได้			ความเป็นประโยชน์		
	\bar{X}	S.D.	ระดับ	\bar{X}	S.D.	ระดับ
วิสัยทัศน์	4.70	0.44	มากที่สุด	4.76	0.43	มากที่สุด
พันธกิจ	4.73	0.44	มากที่สุด	4.74	0.43	มากที่สุด
เป้าประสงค์	4.74	0.41	มากที่สุด	4.76	0.42	มากที่สุด
กลยุทธ์หลักที่ 1	4.73	0.16	มากที่สุด	4.74	0.17	มากที่สุด
กลยุทธ์หลักที่ 2	4.69	0.16	มากที่สุด	4.71	0.17	มากที่สุด
กลยุทธ์หลักที่ 3	4.67	0.21	มากที่สุด	4.69	0.22	มากที่สุด
กลยุทธ์หลักที่ 4	4.62	0.22	มากที่สุด	4.64	0.23	มากที่สุด
ค่าเฉลี่ย	4.69	0.29	มากที่สุด	4.72	0.29	มากที่สุด

ด้านกลยุทธ์หลักที่ 1 เร่งรัดจัดทำแผนการดำเนินการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา โดยเน้นการมีส่วนร่วมจากทุกฝ่ายพบว่า มีความเป็นไปได้อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.73$, S.D. = 0.16) และความเป็นประโยชน์อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.74$, S.D. = 0.17)

ด้านกลยุทธ์หลักที่ 2 ส่งเสริมและพัฒนาครูและบุคลากรทางการศึกษาให้มีสมรรถนะด้านการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา พบว่า มีความเป็นไปได้อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.69$, S.D. = 0.16) และความเป็นประโยชน์อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.71$, S.D. = 0.17)

ด้านกลยุทธ์หลักที่ 3 ปรับปรุงระบบข้อมูลสารสนเทศด้านการประกันคุณภาพให้ถูกต้องครอบคลุมและสะดวกต่อการใช้งาน พบว่า มีความเป็นไปได้อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.67$, S.D. = 0.21) และความเป็นประโยชน์อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.69$, S.D. = 0.22)

ด้านกลยุทธ์หลักที่ 4 ส่งเสริมการนำผลการประเมินคุณภาพภายในสถานศึกษาไปใช้อย่างมีประสิทธิภาพ ประสิทธิภาพ พบว่า มีความเป็นไปได้อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.62$, S.D. = 0.22) และความเป็นประโยชน์อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.64$, S.D. = 0.23)

5. สรุปและอภิปรายผล

ผู้วิจัยจึงนำผลการวิจัยมาสรุปและอภิปราย ดังนี้

5.1 สภาพปัจจุบันการบริหารงานการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง 1 โดยภาพรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลาง ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ด้านการจัดทำรายงานผลการประเมินตนเอง มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลาง รองลงมา คือ ด้านการจัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษาที่มุ่งคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษา ค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก และด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ด้านการติดตามผลการดำเนินงานเพื่อพัฒนาสถานศึกษาให้มีคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษาอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.39$, S.D. = 0.62) เนื่องจากผู้บริหารโรงเรียนส่วนใหญ่ยังไม่ได้มีการวางแผน การกำหนดนโยบาย มีการเตรียมความพร้อมของบุคลากร การจัดตั้งหน่วยงานประกันคุณภาพการศึกษา และการกำหนดผู้รับผิดชอบในการดำเนินการเพื่อนำไปสู่การปฏิบัติอย่างเป็นรูปธรรม จึงส่งผลให้สถานศึกษาขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง 1 มีการบริหารระบบการประกันคุณภาพภายในในระดับปานกลาง ซึ่งในการบริหารงานการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาของโรงเรียนขนาดเล็กที่ยังประสบปัญหาคือด้านการติดตามผลการดำเนินงาน

เพื่อพัฒนาสถานศึกษาให้มีคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษา เป็นเพราะสถานศึกษายังขาดการติดตามผลการดำเนินงานของสถานศึกษาตามแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษาและแผนปฏิบัติการประจำปี ในการดำเนินงานของสถานศึกษาขนาดเล็กอาจข้อจำกัดในการบริหารจัดการการปฏิบัติงานแต่ก็ต้องทำทุกอย่างเช่นเดียวกับโรงเรียนขนาดใหญ่อื่น ๆ เป็นภาวะกับบุคลากรที่ต้องรับภาระงานอื่นควบคู่ไปกับการสอนด้วย ดังนั้นผู้บริหารสถานศึกษาต้องตระหนักในเรื่องข้อจำกัดเหล่านี้ด้วย ซึ่งในการดำเนินงานจะต้องมีการแต่งตั้งผู้รับผิดชอบ ร่วมกันวางแผน กำหนดเป้าหมาย และแนวทางการดำเนินงาน ติดตามคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษา จัดทำและพัฒนาเครื่องมือในการติดตามที่มีวิธีการหลากหลาย ครอบคลุมมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา มีการติดตามความก้าวหน้าของการปฏิบัติงานตามแผนการพัฒนาคุณภาพการศึกษามาวิเคราะห์ผล นำผลการติดตามคุณภาพการศึกษาไปปรับปรุงแผนพัฒนาการจัดการศึกษา ในส่วนนี้มีการวิธีในการที่จะพัฒนาและแก้ปัญหาด้านการติดตามผลการดำเนินงานเพื่อพัฒนาสถานศึกษาให้มีคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษา ผู้บริหารสถานศึกษาจะต้องดำเนินการพัฒนากลยุทธ์การบริหารงานการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาขนาดเล็กที่มีประสิทธิผล เพื่อที่เร่งรัดจัดทำแผนการดำเนินการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา โดยเน้นการมีส่วนร่วมจากทุกฝ่าย ส่งเสริมและพัฒนาคูและบุคลากรทางการศึกษาให้มีสมรรถนะด้านการประกันคุณภาพภายใน ปรับปรุงระบบข้อมูลสารสนเทศด้านการประกันคุณภาพให้ถูกต้องครอบคลุมและสะดวกต่อการใช้งาน และส่งเสริมการนำผลการประเมินคุณภาพภายในสถานศึกษาไปใช้อย่างมีประสิทธิภาพ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ ไพฑูรย์ แจ่มพันธ์ (2560) ได้พัฒนากลยุทธ์การบริหารระบบการประกันคุณภาพภายในของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุบลราชธานี เขต 1 ผลการวิจัยพบว่า กลยุทธ์ที่ 1 การส่งเสริมครูให้มีส่วนร่วม และจัดทำแผนปฏิบัติการประจำปีแต่ละปีที่มีจุดเน้นที่ชัดเจน เป็นรูปธรรมที่มุ่งคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา กลยุทธ์ที่ 2 การพัฒนาบุคลากรทุกระดับให้มีความรู้ความสามารถในการดำเนินงานด้านสารสนเทศ เพื่อให้สามารถปฏิบัติงานตามภารกิจที่รับผิดชอบได้อย่างมีประสิทธิภาพ กลยุทธ์ที่ 3 การกำหนดแผนในการกำกับ ติดตามและประเมินผลแผนปฏิบัติการประจำปี เพื่อนำไปปรับปรุงแผนปฏิบัติการประจำปีในปีต่อไป กลยุทธ์ที่ 4 กำหนดผู้รับผิดชอบในการติดตามตรวจสอบคุณภาพการศึกษา และกลยุทธ์ที่ 5 การนำผลการประเมินตนเองไปใช้ในการปรับปรุงการจัดการเรียนรู้ให้มีคุณภาพ และสอดคล้องกับแนวคิดของสำนักทดสอบทางการศึกษา (2561) ที่ได้กล่าวถึงตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 หมวดที่ 6 มาตรฐานและการประกันคุณภาพการศึกษา ได้มีสาระสำคัญของการประกันคุณภาพการศึกษา ดังนี้ มาตรา 47 ให้มีระบบการประกันคุณภาพการศึกษา เพื่อพัฒนาคุณภาพและมาตรฐานการศึกษาทุกระดับ ประกอบด้วย ระบบการประกันคุณภาพภายใน และระบบการประกันคุณภาพภายนอก ระบบ หลักเกณฑ์ และวิธีการประกันคุณภาพการศึกษา ให้เป็นไปตามที่กำหนดในกฎกระทรวงที่กำหนดให้หน่วยงานต้นสังกัดและสถานศึกษาจัดให้มีระบบการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา และให้ถือว่าการประกันคุณภาพภายในเป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการบริหารการศึกษาที่ต้องดำเนินการอย่างต่อเนื่อง การประกันคุณภาพการศึกษาจึงเป็นหน้าที่และการรับผิดชอบของผู้บริหารสถานศึกษาโดยตรงและต้องเริ่มต้นที่ผู้บริหารสถานศึกษา ซึ่งเป็นผู้มีบทบาทสำคัญในการกำหนดจุดหมาย วางแผนเป้าหมาย ตลอดจนวิธีการดำเนินงานโรงเรียน เพื่อให้การบริหารโรงเรียนบรรลุผล สอดคล้องกับวัตถุประสงค์และนโยบายของรัฐที่กำหนดไว้ และจะต้องรับผิดชอบในการปฏิบัติงานด้านต่าง ๆ ผู้บริหารสถานศึกษายังต้องเป็นแกนหลักในการบริหารและดำเนินการร่วมกับแกนนำอื่น ๆ เพื่อช่วยผลักดันส่งเสริมสนับสนุนและประสานให้ครูและบุคลากรภายในสถานศึกษา และบุคลากรที่เกี่ยวข้องภายนอกมาร่วมกันทำงานเป็นทีม เพื่อพัฒนาระบบการประเมินตนเองของสถานศึกษาให้ผสมผสานกับการวางแผน การดำเนินงานและการปรับปรุงเพื่อพัฒนาคุณภาพทางการศึกษาให้เป็นระบบครบวงจร รวมทั้งการกำกับดูแลให้มีการดำเนินงานดังกล่าวอย่างต่อเนื่อง

5.2 กลยุทธ์การบริหารงานการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาขนาดเล็กที่มีประสิทธิผล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง 1 ประกอบด้วย 4 กลยุทธ์หลัก ได้แก่ กลยุทธ์หลักที่ 1 เร่งรัดจัดทำแผนการดำเนินการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา โดยเน้นการมีส่วนร่วมจากทุกฝ่าย กลยุทธ์หลักที่ 2 ส่งเสริม

และพัฒนาครูและบุคลากรทางการศึกษาให้มีสมรรถนะด้านการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา กลยุทธ์หลักที่ 3 ปรับปรุงระบบข้อมูลสารสนเทศด้านการประกันคุณภาพให้ถูกต้องครอบคลุมและสะดวกต่อการใช้งาน และ กลยุทธ์หลักที่ 4 ส่งเสริมการนำผลการประเมินคุณภาพภายในสถานศึกษาไปใช้อย่างมีประสิทธิภาพ โดยการยกย่องกลยุทธ์จากผู้ทรงคุณวุฒิที่มีความรู้ประสบการณ์ด้านการบริหารสถานศึกษา ด้านการประกันคุณภาพการศึกษา ทำให้ได้กลยุทธ์ที่สอดคล้องกับสภาพและบริบทของสถานศึกษาขนาดเล็กรวมทั้งการประเมินกลยุทธ์โดยการวิพากษ์จากผู้ทรงคุณวุฒิที่มีประสบการณ์ในการบริหารสถานศึกษาขนาดเล็ก โดยผลการประเมินความเหมาะสมของกลยุทธ์การบริหารงานการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาขนาดเล็กที่มีประสิทธิผล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง 1 โดยภาพรวมมีความเหมาะสมอยู่ในระดับมากที่สุด ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่ากลยุทธ์การบริหารงานการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาขนาดเล็กนี้ผ่านกระบวนการวิเคราะห์และสังเคราะห์จากผู้วิจัย อีกทั้งได้มีศึกษาสภาพปัจจุบันการบริหารงานการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาขนาดเล็ก มีการสัมภาษณ์ผู้บริหารเกี่ยวกับแนวทางการบริหารงานการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาขนาดเล็กที่มีแนวปฏิบัติเป็นเลิศ (Best Practices) เพื่อมานำ SWOT Analysis จุดแข็ง และจุดอ่อน โอกาส และอุปสรรค ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ จันทร เพชรบูรณ์ (2556) ที่ได้พัฒนากลยุทธ์การพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา กำแพงเพชร เขต 1 และเขต 2 ผลการวิจัยพบว่า กลยุทธ์การพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา กำแพงเพชร เขต 1 และเขต 2 โดยภาพรวมมีความเหมาะสมอยู่ในระดับมากที่สุด โพธิ์บุษย์ แจ่มพันธ์ (2560) ได้พัฒนากลยุทธ์การบริหารระบบการประกันคุณภาพภายในของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุบลราชธานี เขต 1 ผลการวิจัยพบว่า กลยุทธ์การบริหารระบบการประกันคุณภาพภายในของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุบลราชธานี เขต 1 โดยภาพรวมมีความเหมาะสมอยู่ในระดับมากที่สุด และบุญธรรม อ้วนกันยา (2562) ได้พัฒนากลยุทธ์การบริหารงานการประกันคุณภาพภายในที่มีประสิทธิผลของโรงเรียนประถมศึกษาขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ผลการวิจัยพบว่า กลยุทธ์การบริหารงานการประกันคุณภาพภายในที่มีประสิทธิผลของโรงเรียนประถมศึกษาขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ โดยภาพรวมมีความเหมาะสมอยู่ในระดับมากที่สุด

5.3 ผลการตรวจสอบความเป็นไปได้และความเป็นประโยชน์ของกลยุทธ์การบริหารงานการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาขนาดเล็กที่มีประสิทธิผล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง 1 โดยภาพรวมมีความเป็นไปได้อยู่ในระดับมากที่สุด และความเป็นประโยชน์อยู่ในระดับมากที่สุด ทั้งนี้อาจเป็นเพราะการบริหารงานการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาขนาดเล็ก มีการประชุมกลุ่มสนทนาจากผู้ทรงคุณวุฒิที่มีความเชี่ยวชาญทางด้านบริหารการศึกษา การประกันคุณภาพการศึกษา จึงทำให้กลยุทธ์ที่พัฒนาขึ้นมีประสิทธิภาพสามารถนำไปปฏิบัติได้จริง ดังที่ Stufflebeam (2007) ที่กล่าวถึงบรรทัดฐานของกิจกรรมการประเมิน ดังนี้ 1) มาตรฐานการใช้ประโยชน์ เป็นมาตรฐานที่ต้องการประกันถึงความเป็นประโยชน์ของผลการประเมิน การตอบสนองต่อความต้องการใช้สารสนเทศของผู้เกี่ยวข้องอย่างครอบคลุม ทันเวลาและมีผลต่อการนำไปใช้ 2) มาตรฐานความเป็นไปได้ เป็นมาตรฐานที่ต้องการประกันถึงการประเมินที่มีความสอดคล้องกับสภาพความเป็นจริง เหมาะสมกับสถานการณ์ ปฏิบัติได้ ยอมรับได้ ประหยัด และคุ้มค่า 3) มาตรฐานความเหมาะสมเป็นมาตรฐานที่ต้องการประกันว่าการประเมินได้ทำอย่างเหมาะสมตามกฎ ระเบียบ จรรยาบรรณ 4) มาตรฐานความถูกต้อง เป็นมาตรฐานที่ต้องการประกันว่าการประเมินได้มีการใช้เทคนิคที่เหมาะสม เพื่อให้ได้ข้อสรุป ข้อค้นพบ และสารสนเทศที่เพียงพอสำหรับตัดสินใจคุณค่าของสิ่งที่ประเมิน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ จันทร เพชรบูรณ์ (2556) ที่ได้พัฒนา กลยุทธ์การพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา กำแพงเพชร เขต 1 และเขต 2 ผลการวิจัยพบว่า กลยุทธ์การพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา กำแพงเพชร เขต 1 และเขต 2 โดยภาพรวมมีความเป็นไปได้และ

ความเป็นประโยชน์อยู่ในระดับมากที่สุด ไพฑูรย์ แจ่มพันธ์ (2560) ได้พัฒนากลยุทธ์การบริหารระบบการประกันคุณภาพภายในของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุบลราชธานี เขต 1 ผลการวิจัยพบว่า กลยุทธ์การบริหารระบบการประกันคุณภาพภายในของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุบลราชธานี เขต 1 โดยภาพรวมมีความเป็นไปได้และความเป็นประโยชน์อยู่ในระดับมากที่สุด และบุญธรรม อ้วนกันยา (2562) ได้พัฒนากลยุทธ์การบริหารงานการประกันคุณภาพภายในที่มีประสิทธิผลของโรงเรียนประถมศึกษาขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ผลการวิจัยพบว่า กลยุทธ์การบริหารงานการประกันคุณภาพภายในที่มีประสิทธิผล ของโรงเรียนประถมศึกษาขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ โดยภาพรวมมีความเป็นไปได้และความเป็นประโยชน์อยู่ในระดับมากที่สุด

6. ข้อเสนอแนะ

6.1 ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

6.1.1 ผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนขนาดเล็กและผู้ที่เกี่ยวข้องควรมีการนำกลยุทธ์การบริหารงานการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาขนาดเล็กที่มีประสิทธิผล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง 1 ที่พัฒนาขึ้นไปประยุกต์ใช้ในโรงเรียนมีปัญหาเกี่ยวกับบริหารงานการประกันคุณภาพภายใน เพื่อจัดทำแผนการพัฒนาสถานศึกษาในแต่ละด้านในสอดคล้องกับสถานศึกษาของตนเอง

6.1.2 ผลที่ได้จากการศึกษาควรมีการนำไปสู่การปฏิบัติ โดยผู้บริหารสถานศึกษาจะต้องเป็นผู้ขับเคลื่อนกลยุทธ์การบริหารงานการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาขนาดเล็กให้บรรลุเป้าหมาย

6.1.3 สถานศึกษาควรมีการพัฒนากระบวนทัศน์ เพื่อการบริหารงานการประกันคุณภาพภายในและรองรับการประเมินการประกันคุณภาพภายนอก ของสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (องค์การมหาชน) โดยมีการกำหนดโครงสร้างระบบครบทั้ง 4 ด้าน คือ ด้านการบริหารงานวิชาการ ด้านการบริหารงานงบประมาณ ด้านการบริหารงานบุคคล และด้านการบริหารทั่วไป

6.2 ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

6.2.1 ผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนขนาดเล็กและผู้ที่เกี่ยวข้องควรให้ความสำคัญในการศึกษาติดตามผลการดำเนินงานเพื่อพัฒนาสถานศึกษาให้มีคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษา โดยเน้นการทำงานแบบมีส่วนร่วมให้ครู บุคลากรทางการศึกษา ผู้ปกครองและชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมในติดตามผลการดำเนินงาน เพื่อให้การดำเนินงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาโรงเรียนขนาดเล็กมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล

6.2.2 ควรมีการศึกษาผลการนำกลยุทธ์ไปสู่การบริหารงานการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาขนาดเล็กที่มีประสิทธิผล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง 1

7. รายการอ้างอิง

ภาษาไทย

- กมลรัตน์ ฐิติวัชรวรกุล, คำนิง ทองเกตู และอินทร์ จันท์เจริญ. (2560). การบริหารงานประกันคุณภาพการศึกษาของผู้บริหารโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา กลุ่ม 6. *วารสารวิชาการ Veridian E-Journal, Silpakorn University ฉบับภาษาไทย สาขามนุษยศาสตร์ สังคมศาสตร์ และศิลปะ*, 10(2), 220-237.
- บุญธรรม อ้วนกันยา. (2562). *กลยุทธ์การบริหารงานการประกันคุณภาพภายในที่มีประสิทธิผลของโรงเรียนประถมศึกษาขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ* (วิทยานิพนธ์ครุศาสตรดุษฎีบัณฑิต). มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร, สกลนคร.

- ไพฑูริย์ แจ่มพันธ์. (2560). กลยุทธ์การบริหารระบบการประกันคุณภาพภายในของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุบลราชธานี เขต 1. *วารสารบัณฑิตศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา*, 1(1), 112-122.
- สำนักทดสอบทางการศึกษา. (2561). *แนวทางการประเมินคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษาระดับปฐมวัย ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานและระดับการศึกษาระดับมัธยมศึกษาพิเศษ*. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย.
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (2553). *หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551*. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย.
- สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา. (2559). *แผนยุทธศาสตร์สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภาฉบับที่ 4 (พ.ศ. 2560 – 2564) และแผนปฏิบัติการ 4 ปี (พ.ศ. 2561 – 2564)*. กรุงเทพฯ: สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา.
- สำนักเลขาธิการสภาการศึกษา. (2560). *แผนการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2560-2579*. กรุงเทพฯ: สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา.

ภาษาอังกฤษ

- Krejcie, R. V. & Morgan, D. W. (1970). Determining Sample Size for Research Activities. *Educational and Psychological Measurement*, 30(3), 607-610.
- Stufflebeam, D. L. (2007). *CIPP Evaluation Model Checklist: A Tool for Applying the CIPP Model to Assess Long-Term Enterprises*. https://wmich.edu/sites/default/files/attachments/u350/2014/cippchecklist_mar07.pdf